SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW Z MATEMATYKI W KL. V

I. Sposoby oceniania

1. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ujęte w wymaganiach edukacyjnych.
2. Wystawione oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. Na prośbę ucznia, jego rodziców lub prawnych opiekunów nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę.
3. Ustalenie ocen bieżących odbywa się na podstawie:

   - wyników prac pisemnych
   - odpowiedzi ustnych
   - analizy samodzielnych prac ucznia, np. zadań lekcyjnych
   - obowiązkowości, dokładności i rytmiczności pracy
   - obserwacji aktywności ucznia podczas lekcji
   - wykonanie zadań dodatkowych
   - udział w konkursach szkolnych i poza szkolnych

4. Odpowiedzi ustne obejmują zakres materiału z ostatnich tematów.
5. Prace pisemne:

   - Sprawdziany lub testy, które obejmują dział lub kilka działów i są zapowiadane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.
   - Kartkówki, które obejmują zakres materiału z ostatnich tematów i nie wymagają wcześniejszego zapowiadania.

6. W ciągu dwóch tygodni od napisania pracy nauczyciel przedstawia uczniowi pracę sprawdzoną, ocenioną oraz omawia ją.
7. Praca klasowa może być przedstawiona również rodzicom na ich prośbę.
8. Sprawdziany lub testy są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn usprawiedliwionych nie mógł napisać w wyznaczonym terminie, to powinien to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem w okresie nie dłuższym niż dwa tygodnie po przyjściu do szkoły.
9. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu jednego okresu nauki zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (np. brak zeszytu, nieprzygotowanie do kartkówki, czy odpowiedzi ustnej, brak pomocy potrzebnych do lekcji) bez podania przyczyn. Fakt ten uczeń zgłasza nauczycielowi na początku zajęć.
10. Ocena niedostateczna uzyskana z pracy klasowej lub testu powinna być poprawiona w ciągu 2 tygodni od daty oddania w terminie uzgodniony z nauczycielem.
11. Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego i do udostępniania zeszytu nauczycielowi do kontroli. Zeszyt powinien być prowadzony estetycznie i czytelnie. Obowiązkiem ucznia jest przynoszenie na lekcję wymaganych podręczników i ćwiczeń.
12. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowych ocen za wykonanie prac nadobowiązkowych, które mogą wpłynąć na podwyższenie oceny śródrocznej i na koniec roku (projekt, konkursy).
13. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala nauczyciel przedmiotu biorąc pod uwagę wszystkie oceny bieżące, głównie oceny ze sprawdzianów, testów. Oceny z odpowiedzi ustnych, kartkówek, prac domowych, aktywności mają mniejszą wagę niż oceny za sprawdziany.
14. O przewidywanej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice są informowani na miesiąc przed końcem klasyfikacji śródrocznej i rocznej. Brak takiej informacji nie wyklucza możliwości wystawienia uczniowi śródrocznej lub końcowej oceny niedostatecznej.
15. Nauczyciel jest obowiązany na podstawie opinii publicznej lub niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej lub niepublicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzone są zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiają sprostanie tym wymaganiom.

16. Sposoby wspomagania uczniów, którzy nie osiągają zadawalających wyników w nauce:
    - uświadamianie uczniowi braków w wiedzy i umiejętnościach,
    - dodatkowa praca domowa lub dodatkowe ćwiczenia umożliwiające uzupełnienie brakujących wiadomości i umiejętności,
    - zajęcia wyrównawcze

17. Informowanie rodziców o postępach w nauce ich dzieci odbywa się poprzez:
    - spotkania klasowe śródsemestralne i semestralne z wychowawcą klasy,
    - spotkania indywidualne z nauczycielem przedmiotu na prośbę rodziców lub nauczyciela,
    - wymiana informacji za pomocą e-dziennika

II. Kryteria oceniania.

1. Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:
    a) zakres wiadomości i umiejętności,
    b) adekwatność odpowiedzi do postawionego pytania,
    c) umiejętność posługiwania się językiem matematycznym,
    d) sposób i forma prezentacji swoich wiadomości

2. Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej:
    a) właściwa analiza tekstu zadania, a także korzystanie z informacji podanych w formie wykresów lub tabeli,
    b) korzystanie z odpowiednich pojęć, twierdzeń i wzorów,
    c) metoda rozwiązania,
    d) prawidłowe wykonanie obliczeń, stosowanie przybliżeń,
    e) podanie odpowiedzi
    f) estetyka pracy

Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z matematyki w kl.5a

1) Uczniowi przysługuje prawo ubiegania się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, jeżeli w roku szkolnym:
   a) nie ma godzin nieusprawiedliwionych,
   b) systematycznie uczestniczył w zajęciach edukacyjnych (z wyjątkiem długotrwałej choroby)
   c) uczeń przystąpił do wszystkich prac klasowych/sprawdzianów oraz wykorzystał możliwości ich poprawy,
   d) przygotowuje się do zajęć i utrwala swoją wiedzę i umiejętności.
   e) skorzystał ze wszystkich oferowanych przez nauczyciela form pomocy.

2) W celu podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, na następny dzień od dnia poinformowania o ocenach przewidywanych, uczeń lub jego rodzic zwracają się za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub osobiście, z wnioskiem do nauczyciela przedmiotu o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych (maksymalnie o jeden stopień).

3) Nauczyciel po otrzymaniu wniosku, sprawdza spełnianie przez ucznia warunków umożliwiających podwyższenie oceny i kolejnego dnia roboczego udziela uczniowi odpowiedzi odmownej lub ustala formę sprawdzania wiedzy ucznia z danego przedmiotu, zakres materiału i termin. Do tej formy sprawdzania wiedzy ucznia nie obowiązuje zasada tygodniowej zapowiedzi pracy klasowej/ sprawdzianu.

4) Dokumentację związaną z procedurą przechowuje nauczyciel do zakończenia roku szkolnego. Ze sprawdzianu sporządza się protokół, który zawiera imię i nazwisko nauczyciela, termin sprawdzianu, zadania sprawdzające, ustaloną ocenę wraz z jej uzasadnieniem oraz podpis nauczyciela. Do protokołu załącza się pracę ucznia/zwięzły zapis odpowiedzi ustnej oraz wniosek ucznia lub jego rodziców/opiekunów prawnych.

5) Procedura podwyższenia musi się zakończyć co najmniej trzy dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.

6) Nauczyciel po sprawdzeniu wiadomości i umiejętności ucznia utrzymuje bądź ustala wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych, a ocena ta jest ostateczna, z zastrzeżeniem § 75 ust. 1 oraz § 76 ust. 1 Statutu szkoły.

Lucyna Woch

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych zajęć edukacyjnych w klasie 5a z matematyki.

1. Liczby i działania

- **Dopuszczający (2):**
  - Odczytuje i zapisuje cyframi oraz słowami liczby naturalne w zakresie do 1 000 000.
  - Zaznacza i odczytuje punkty o danych współrzędnych na osi liczbowej przy prostych podziałkach.
  - Wykonuje proste dodawanie i odejmowanie pamięciowe w zakresie do 100.
  - Zna podstawową kolejność działań: najpierw działania w nawiasach, potem potęgowanie, mnożenie/dzielenie, na końcu dodawanie/odejmowanie.
- **Dostateczny (3):**
  - Porównuje liczby naturalne wielocyfrowe i porządkuje je rosnąco lub malejąco przy użyciu znaków
  - Wykonuje pisemne dodawanie i odejmowanie liczb wielocyfrowych (w tym z wielokrotnym przekraczaniem progów).
  - Mnoży pisemnie liczby naturalne przez liczbę jednocyfrową.
  - Stosuje reguły kolejności wykonywania działań w wyrażeniach dwudziałaniowych (bez nawiasów i z nawiasami).
- **Dobry (4):**
  - Mnoży i dzieli pisemnie liczby naturalne przez liczby dwu- i trzycyfrowe.
  - Wykonuje dzielenie z resztą i potrafi poprawnie zinterpretować resztę w kontekście zadania tekstowego.
  - Stosuje prawa przemienności i łączności dodawania oraz mnożenia do ułatwiania obliczeń pamięciowych.
  - Rozwiązuje typowe, dwu- lub trzyetapowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań pisemnych.
- **Bardzo dobry (5):**
  - Bezbłędnie oblicza wartości rozbudowanych wyrażeń wielodziałaniowych z kilkoma poziomami nawiasów.
  - Samodzielnie szacuje wyniki działań pisemnych w celu weryfikacji poprawności własnych obliczeń.
  - Rozwiązuje nietypowe, złożone logicznie zadania tekstowe wymagające ułożenia równania lub strategii "od końca".
- **Celujący (6):**
  - Stosuje zaawansowane strategie arytmetyczne do rozwiązywania nietypowych łamigłówek liczbowych
  - Samodzielnie dowodzi lub uzasadnia prawidłowości rządzące operacjami na dużych liczbach.

2. Własności liczb naturalnych

- **Dopuszczający (2):**
  - Wskazuje kilka kolejnych wielokrotności podanej liczby naturalnej.
  - Wypisuje przynajmniej 3-4 dzielniki małej liczby naturalnej (np. dla liczby 12 lub 20).
  - Rozróżnia liczby parzyste od nieparzystych na podstawie cyfry jedności.

- **Dostateczny (3):**
  - Rozpoznaje i bezbłędnie stosuje cechy podzielności przez 2, 5, 10, 100 oraz przez 3 i 9.
  - Odróżnia liczby pierwsze (mające dokładnie dwa dzielniki) od liczb złożonych.
  - Zna szczególne własności liczb 0 i 1 w kontekście dzielenia i mnożenia.
- **Dobry (4):**
  - Zna i stosuje bardziej zaawansowane cechy podzielności: przez 4, 25 oraz potrafi uzasadnić podzielność przez np. 6 (podzielna przez 2 i 3).
  - Wypisuje pełen, zamknięty zbiór wszystkich dzielników dowolnej liczby dwucyfrowej.
  - Rozkłada mniejsze liczby naturalne na czynniki pierwsze za pomocą metody pionowej kreski.
- **Bardzo dobry (5):**
  - Sprawnie wyznacza Największy Wspólny Dzielnik (NWD) oraz Najmniejszą Wspólną Wielokrotność (NWW) dla dwóch lub trzech liczb za pomocą rozkładu na czynniki pierwsze.
  - Rozwiązuje zadania tekstowe o charakterze problemowym z wykorzystaniem NWD i NWW (np. zadania o cyklicznych zdarzeniach czy cięciu arkuszy na równe kwadraty).
- **Celujący (6):**
  - Rozwiązuje skomplikowane zadania, wykorzystując m.in. zaawansowane kombinacje cech podzielności oraz analizę rozkładu na czynniki pierwsze w nietypowych sytuacjach matematycznych.

3. Ułamki zwykłe

- **Dopuszczający (2):**
  - Identyfikuje ułamek jako część całości oraz jako iloraz dwóch liczb naturalnych.
  - Zapisuje ułamek na podstawie rysunku i ilustruje graficznie dany ułamek.
  - Zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane (wyciąganie całości) i odwrotnie.
  - Dodaje i odejmuje ułamki oraz liczby mieszane o identycznych mianownikach (bez przekraczania całości).
- **Dostateczny (3):**
  - Wykonuje operacje skracania i rozszerzania ułamków zwykłych.
  - Porównuje ułamki o jednakowych licznikach lub jednakowych mianownikach.
  - Sprowadza dwa ułamki do wspólnego mianownika w prostych przypadkach (gdzie jeden mianownik jest wielokrotnością drugiego).
  - Dodaje i odejmuje ułamki o jednakowych mianownikach z przepełnieniem
- **Dobry (4):**
  - Sprowadza ułamki do dowolnego wspólnego mianownika i porównuje ułamki o różnych licznikach i mianownikach.
  - Dodaje i odejmuje ułamki zwykłe oraz liczby mieszane o różnych mianownikach.
  - Mnoży ułamek przez liczbę naturalną oraz ułamek przez ułamek (pamiętając o skracaniu przed mnożeniem).
  - Wykonuje dzielenie ułamka (lub liczby mieszanej) przez liczbę naturalną oraz przez drugi ułamek przy użyciu odwrotności.

- **Bardzo dobry (5):**
    - Oblicza wartości skomplikowanych wyrażeń wielodziałaniowych zawierających ułamki zwykłe, liczby mieszane i nawiasy.
    - Rozwiązuje trudne zadania z treścią wymagające obliczenia ułamka danej wielkości oraz wyznaczenia całości na podstawie jej ułamka.
- **Celujący (6):**
    - Sprawnie operuje na ułamkach piętrowych oraz rozwiązuje nietypowe zadania logiczne i tekstowe o wysokim stopniu abstrakcji (np. zadania o wydajności pracy wspólnej wykonywanej w różnym czasie).

4. Figury na płaszczyźnie

- **Dopuszczający (2):**
    - Rozpoznaje i rysuje proste, odcinki oraz półproste prostopadłe i równoległe przy użyciu linijki i ekierki.
    - Zna pojęcie kąta, wskazuje ramiona i wierzchołek kąta.
    - Rozpoznaje podstawowe rodzaje kątów: ostry, prosty, rozwarty, półpełny, pełny.
    - Rozpoznaje i nazywa wielokąty: trójkąty, kwadraty, prostokąty, romby, równoległoboki, trapezy.
    - Oblicza obwód kwadratu i prostokąta przy danych długościach boków w tych samych jednostkach.
- **Dostateczny (3):**
    - Mierzy kąty za pomocą kątomierza z dokładnością do 1^0 oraz rysuje kąty o podanej mierze (w zakresie 0^0-180^0).
    - Rozróżnia i wskazuje na rysunku kąty przyległe oraz kąty wierzchołkowe.
    - Klasyfikuje trójkąty ze względu na boki (równoboczny, równoramienny, różnoboczny) oraz ze względu na kąty (ostrokątny, prostokątny, rozwartokątny).
    - Zna i charakteryzuje własności czworokątów (własności boków, kątów oraz przekątnych w rombie, równoległoboku i trapezie).
    - Oblicza obwody wszystkich poznanych wielokątów (w tym wielokątów o boku podanym w różnych jednostkach po prostym przekształceniu).
- **Dobry (4):**
    - Wykorzystuje własności kątów przyległych (suma 180^0) oraz wierzchołkowych (są równe) do obliczania miar kątów na rysunkach geometrycznych.
    - Rysuje proste równoległe w zadanej odległości od siebie.
    - Rozwiązuje zadania dedukcyjne z wykorzystaniem własności kątów.
    - Zna i stosuje w obliczeniach sumę kątów w trójkącie (180∘) oraz w czworokącie (360∘) do wyznaczania brakujących kątów wewnętrznych.
- **Bardzo dobry (5):**
    - Rozwiązuje złożone zadania dedukcyjne z wykorzystaniem własności kątów (w tym kątów odpowiadających i naprzemianległych przy przecięciu dwóch prostych równoległych trzecią prostą).
- **Celujący (6):**
    - Przeprowadza samodzielne dowody matematyczne dotyczące relacji kątowych w skomplikowanych układach linii prostych i figur bez podanych wartości liczbowych.

5. Ułamki dziesiętne

- **Dopuszczający (2):**
  - Zna pojęcie ułamka dziesiętnego, poprawnie odczytuje i zapisuje liczby z przecinkiem (części dziesiąte, setne, tysięczne).
  - Zapisuje proste wyrażenia dwumianowane (np. 2 m 5 cm = 2,05 m; 3 zł 50 gr = 3,50 zł) w postaci ułamka dziesiętnego.
  - Zaznacza i odczytuje ułamki dziesiętne na osi liczbowej.
- **Dostateczny (3):**
  - Porównuje ułamki dziesiętne i porządkuje je. Wie, że dopisanie zer na końcu części ułamkowej nie zmienia wartości liczby.
  - Dodaje i odejmuje pamięciowo proste ułamki dziesiętne
  - Wykonuje pisemne dodawanie i odejmowanie ułamków dziesiętnych (wyrównując liczbę miejsc po przecinku).
  - Mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 poprzez przesunięcie przecinka w prawo lub w lewo.
- **Dobry (4):**
  - Wykonuje pisemne mnożenie ułamków dziesiętnych oraz pisemne dzielenie ułamka dziesiętnego przez liczbę naturalną.
  - Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne (poprzez rozszerzanie do mianownika 10, 100, 1000 lub przez dzielenie pisemne licznika przez mianownik).
  - Zamienia ułamki dziesiętne skończone na ułamki zwykłe (z doprowadzeniem to postaci nieskracalnej).
  - Wykonuje pisemne dzielenie ułamka dziesiętnego przez ułamek dziesiętny (poprzez wcześniejsze przesunięcie przecinka w obu liczbach).
- **Bardzo dobry (5):**
  - Sprawnie zaokrągla ułamki dziesiętne do wskazanego rzędu (do całości, części dziesiątych, setnych).
  - Rozwiązuje zaawansowane zadania tekstowe łączące ułamki zwykłe z dziesiętnymi w jednym wyrażeniu.
- **Celujący (6):**
  - Dostrzega i analizuje rozwinięcia dziesiętne nieskończone okresowe, potrafi intuicyjnie wskazać ich okres oraz wykonuje na nich szacunki obliczeniowe w trudnych zadaniach problemowych.

6. Pola Figur

- **Dopuszczający (2):**
  - Rozpoznaje i nazywa wielokąty: trójkąty, kwadraty, prostokąty, romby, równoległoboki, trapezy, wskazuje przekątne.
  - Wskazuje podstawę i wysokość w trójkącie oraz czworokątach.
  - Oblicza pole kwadratu i prostokąta przy danych długościach boków w tych samych jednostkach.
- **Dostateczny (3):**
  - Klasyfikuje trójkąty ze względu na boki (równoboczny, równoramienny, różnoboczny) oraz ze względu na kąty (ostrokątny, prostokątny, rozwartokątny).

- Zna i charakteryzuje własności czworokątów (własności boków, kątów oraz przekątnych w rombie, równoległoboku i trapezie).
- Oblicza obwody i pola wszystkich poznanych wielokątów (w tym wielokątów o boku podanym w różnych jednostkach po prostym przekształceniu).

- **Dobry (4):**
  - Zna i stosuje w obliczeniach sumę kątów w trójkącie (180∘) oraz w czworokącie (360∘) do wyznaczania brakujących kątów wewnętrznych.
  - Pamięta i stosuje wzory na pola powierzchni: trójkąta, równoległoboku, rombu, prostokąta oraz trapezu.
- **Bardzo dobry (5):**
  - Przekształca wzory na pola powierzchni, aby na podstawie pola i jednego boku obliczyć wysokość lub drugą część figury.
  - Oblicza pola figur złożonych (nieregularnych) poprzez podział na mniejsze wielokąty.
  - Sprawnie zamienia jednostki pól (mm^2, cm^2,dm^2,m^2,km^2, a, ha)
- **Celujący (6):**
  - Rozwiązuje zadania o wysokim stopniu trudności geometrycznej, łączące cechy i własności różnych wielokątów z siatkami zależności (np. zadania na wyznaczanie pól z ukrytymi cechami trójkątów równoramiennych lub prostokątnych).

7. Liczby całkowite

- **Dopuszczający (2):**

  - Podaje praktyczne przykłady użycia liczb ujemnych w życiu codziennym (temperatura poniżej zera, dług na koncie, piętra podziemne).
  - Rozróżnia i klasyfikuje liczby dodatnie, ujemne oraz liczbę zero.
  - Zaznacza i odczytuje liczby całkowite na osi liczbowej przy prostych podziałkach.
  - Wskazuje liczbę przeciwną do podanej liczby naturalnej (np. dla liczby 6 liczbą przeciwną jest -6).

- **Dostateczny (3):**

  - Porównuje pary liczb całkowitych przy użyciu znaków <, >,= (w relacjach: dwie liczby ujemne, liczba ujemna z dodatnią, liczba ujemna z zerem).
  - Porządkuje podany zestaw liczb całkowitych rosnąco lub malejąco.
  - Odczytuje współrzędne liczb ujemnych
  - Wyjaśnia pojęcie geometryczne i oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej jako jej odległość od zera na osi (np. $|-9|=9$).

  - Dodaje dwie liczby całkowite o jednakowych znakach np. $(-4)+(-5)=(-9)$.
  - Odejmuje liczbę całkowitą dodatnią w sytuacji, gdy odjemnik jest większy od odjemnej (np. 3-8 = (-5)

- **Dobry (4):**

  - Sprawnie dodaje liczby całkowite o różnych znakach w pamięci.
  - Stosuje w praktyce zasadę zastępowania odejmowania dodawaniem liczby przeciwnej -bardzo proste przykłady

- Rozwiązuje standardowe zadania tekstowe związane z obliczaniem różnic temperatur, strefami czasowymi czy bilansem zysków i strat.

- **Bardzo dobry (5):**

  - Bezbłędnie oblicza wartości kilkuelementowych łańcuchów dodawania i odejmowania liczb całkowitych
  - Rozwiązuje zadania tekstowe, wymagające poprawnego matematycznego modelowania sytuacji rzeczywistej za pomocą sum i różnic liczb ujemnych.

- **Celujący (6):**

  - Rozwiązuje wieloetapowe zadania problemowe związane z obliczaniem różnic temperatur, strefami czasowymi czy bilansem zysków i strat.

8. Objętości brył.

- **Dopuszczający (2):**
  - Rozpoznaje wśród modeli i na rysunkach przestrzennych sześcian oraz prostopadłościan.
  - Wskazuje i nazywa elementy bryły: ściany, krawędzie, wierzchołki.
  - Rozpoznaje poprawną siatkę sześcianu i prostopadłościanu.
- **Dostateczny (3):**
  - Podaje liczbę ścian, krawędzi i wierzchołków sześcianu oraz prostopadłościanu; wskazuje krawędzie równe oraz ściany równoległe/prostopadłe.
  - Rysuje siatkę prostopadłościanu o podanych wymiarach krawędzi.
- **Dobry (4):**
  - Oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu i sześcianu jako sumę pól wszystkich ścian.
  - Zna pojęcie objętości bryły i oblicza objętość sześcianu oraz prostopadłościanu przy użyciu standardowych wzorów (gdy wymiary są w tej samej jednostce).
- **Bardzo dobry (5):**
  - Rozwiązuje zadania problemowe (np. obliczanie ilości wody w akwarium o podanych wymiarach, uwzględniając litry: $1l = 1dm^3$, $1dm^3 = 1000cm^3$, $1cm^3 = 1$ ml.
  - Oblicza pole lub objętość bryły w sytuacji, gdy długości krawędzi podane są w różnych jednostkach (wymaga zaawansowanej zamiany jednostek liniowych, kwadratowych i sześciennych).
- **Celujący (6):**
  - Analizuje przekroje brył przestrzennych w prostych przypadkach oraz rozwiązuje zadania niestandardowe (np. obliczanie pola powierzchni bryły powstałej po wycięciu lub doklejeniu mniejszych klocków)